

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	4901
Αριθμ. Πρωτ. ΑΠΟΚΡΙΣΕΩΝ	
Ημερομ. Καταθέσεως	8.3.18

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης

Θέμα: «Διασφάλιση πρόσβασης των πολιτών στο δίκτυο τραπεζών»

Με την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Ευρώπη, το 2008-2009, πολλές ευρωπαϊκές τράπεζες σε διάφορες χώρες διασώθηκαν με χρήματα των φορολογουμένων, και το χρηματοπιστωτικό σύστημα οδηγήθηκε με διάφορους τρόπους σε συρρίκνωση. Τα προβλήματα του τραπεζικού τομέα, αν και υπήρξαν πανευρωπαϊκά, είχαν διαφορετικές ρίζες και προσέλαβαν διαφορετική ένταση σε κάθε χώρα: οι χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου αντιμετώπισαν πολύ μεγαλύτερα προβλήματα με το τραπεζικό τους σύστημα από τις χώρες του Ευρωπαϊκού Βορρά.

Στην Ελλάδα οι τράπεζες βρέθηκαν σε δεινή θέση μετά το PSI των ελληνικών ομολόγων και τη δραματική αύξηση των κόκκινων δανείων εξ αιτίας της συρρίκνωσης εισοδημάτων και χρειάστηκαν αλληπάλληλες ενέσεις κεφαλαίων από το ελληνικό δημόσιο προκειμένου να καλύψουν τις ζημιές τους. Παράλληλα, συμφώνησαν με τις ευρωπαϊκές αρχές να εκτελέσουν σχέδια αναδιάρθρωσης, προχωρώντας σε πώληση θυγατρικών στο εξωτερικό, αποχώρηση από μη τραπεζικές δραστηριότητες, μείωση συμμετοχών, μείωση του κόστους λειτουργίας τους κ.λπ.

Στο πλαίσιο της επιδίωξης για μείωση του κόστους λειτουργίας τους, οι τράπεζες προχώρησαν σε μείωση του αριθμού των υπαλλήλων τους, των τραπεζικών καταστημάτων και των ΑΤΜ. Μέσα στην 8ετία 2008-2016 χάθηκαν 23.537 θέσεις εργασίας στις τράπεζες, απώλεια που ισοδυναμεί με μείωση του αριθμού των τραπεζικών υπαλλήλων κατά 35,6%. Μετά τις συρρικνώσεις αυτές, το 2016 στην Ελλάδα ο μέσος αριθμός των ατόμων που έπρεπε να εξυπηρετούνται από ένα τραπεζικό κατάστημα έφτασε τα 4.624, ενώ το 2008 ήταν μόλις 2.704 – μέσα σε 8 χρόνια δηλαδή ο μέσος αριθμός των ατόμων που πρέπει να εξυπηρετούνται ανά τραπεζικό κατάστημα αυξήθηκε κατά 71%. Σήμερα ο αριθμός των ατόμων που πρέπει να εξυπηρετούνται ανά τραπεζικό κατάστημα στην Ελλάδα είναι υπερδιπλάσιος του μέσου όρου της Ευρωζώνης όπου μόλις 2.278 άτομα πρέπει να εξυπηρετούνται ανά τραπεζικό κατάστημα.

Παράλληλα οι τράπεζες έκλεισαν σχεδόν 1 στα 2 τραπεζικά καταστήματα και απέσυραν από τη χρήση 1 στα 3 ΑΤΜ.

Αυτό που προβληματίζει είναι το τι σημαίνει το μεγάλο μέγεθος της συρρίκνωσης του ελληνικού τραπεζικού τομέα για την πρόσβαση των πολιτών σε τραπεζικές υπηρεσίες. Ο παράλληλος περιορισμός του αριθμού των τραπεζικών υποκαταστημάτων αλλά και του αριθμού των ΑΤΜ, και μάλιστα χωρίς να έχει μεσολαβήσει κάποιος συντονισμός μεταξύ των τραπεζών, ως προς το ποια καταστήματα και ΑΤΜ θα κλείσουν και ποια θα μείνουν ανοιχτά και σε ποιες γεωγραφικές ζώνες, οδηγεί στον αποκλεισμό μεγάλων περιοχών από τραπεζικές υπηρεσίες. Δεδομένης της πολύ διαφορετικής διασποράς του πληθυσμού στην ύπαιθρο και τα μεγάλα αστικά κέντρα, στα μεγάλα αστικά κέντρα η πρόσβαση των ανθρώπων στα τραπεζικά καταστήματα και τα ΑΤΜ, παρά τη συρρίκνωση του αριθμού τους, παραμένει σχετικά εύκολη. Έχει δυσκολέψει όμως πάρα πολύ, σε βαθμό αποκλεισμού, η πρόσβαση για τους ανθρώπους των απομακρυσμένων αγροτικών και ορεινών περιοχών, ή και ορισμένων μικρότερων νησιωτικών περιοχών. Έχει δυσκολέψει πολύ η πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες, κυρίως των αγροτών και κτηνοτροφών που συναλλάσσονται υποχρεωτικά με τη διάδοχο της Αγροτικής τράπεζας,

Τράπεζα Πειραιώς, η οποία κλείνει τραπεζικά καταστήματα. Έχει δυσκολέψει πολύ, επίσης, η πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες εν γένει για ορισμένες κοινωνικές ομάδες (ηλικιωμένους, ΑΜΕΑ, χαμηλής μόρφωσης, κλπ). Τέλος, ας σημειωθεί πως η μεγάλη συρρίκνωση των τραπεζικών υπηρεσιών σε ένα τόπο, επιδρά αρνητικά στην ανάπτυξη, αποκλείοντας και από τον τουρισμό.

Επειδή, σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής των Κανόνων της ΕΕ (29/4/2013), η καθολική τραπεζική υπηρεσία (λογαριασμός πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά) μπορεί να χαρακτηριστεί ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), δηλαδή ως οικονομική υπηρεσία με γενικό δημόσιο όφελος βάσει κριτηρίου γενικού συμφέροντος και είναι στην αρμοδιότητα του κάθε κράτους να την ορίσει και να διασφαλίσει την παροχή της σε όλους τους κατοίκους της χώρας με ενιαίο τρόπο.

Επειδή, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (23/7/2014) (Άρθρο 16§1), «τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά προσφέρονται στους καταναλωτές από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα ή από επαρκή αριθμό πιστωτικών ιδρυμάτων για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε αυτούς όλων των καταναλωτών στην επικράτειά τους και να αποτραπούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιες πρωτοβουλίες σκέφτεται να πάρει προκειμένου το ελληνικό κράτος να ορίσει την καθολική τραπεζική υπηρεσία και να εξασφαλίσει την ενιαία πρόσβαση των πολιτών και των μη πολιτών σε αυτήν;
2. Εξετάζει το ενδεχόμενο να απευθύνει συστάσεις προς την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και την Τράπεζα της Ελλάδας, προκειμένου οι τέσσερις τουλάχιστον συστημικές τράπεζες να προσέλθουν σε μια διαδικασία συνεννόησης, ώστε να μην αφήνονται δυσπρόσιτες περιοχές χωρίς τραπεζικό κατάστημα και ΑΤΜ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Μπαλαούρας Γεράσιμος (Μάκης)

Αθανασίου Νάσος

Ακριώτης Γεώργιος

Αναγνωστοπούλου Σία

Αντωνίου Χρήστος

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυλωνίτου Ελένη

Βαγιωνάκη Ευαγγελία

Βάκη Φωτεινή

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γεώργιος

Γεωργοπούλου Σαλτάρη Ευσταθία (Έφη)

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Γκιόλας Ιωάννης

Δημαράς Γεώργιος
Δριτσέλη Παναγιώτα
Εμμανουηλίδης Δημήτριος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θελερίτη Μαρία
Θεοφύλακτος Ιωάννης
Θεωνάς Ιωάννης
Θηβαίος Νικόλαος
Ιγγλέζη Αικατερίνη
Καββαδία Ιωαννέτα (Αννέτα)
Καματερός Ηλίας
Καρά Γιουσούφ Αϊχάν
Καραγιαννίδης Χρήστος
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Καστόρης Αστέριος
Κατσαβριά Σιωροπούλου Χρυσούλα
Κυρίτσης Γεώργιος
Λιβανίου Ζωή
Μανιός Νικόλαος
Μάρδας Δημήτριος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μηταφίδης Τριαντάφυλλος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μιχελογιαννάκης Ιωάννης
Μορφίδης Κωνσταντίνος
Μουμουλίδης Θεμιστοκλής (Θέμης)
Μπαλωμενάκης Αντώνιος
Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπιγιάλας Χρήστος

Ντζιμάνης Γεώργιος

Πάντζας Γεώργιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παπαδόπουλος Χριστόφορος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παρασκευόπουλος Νικόλαος

Παραστατίδης Θεόδωρος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Πρατσόλης Αναστάσιος

Ρίζος Δημήτριος

Ριζούλης Ανδρέας

Σεβαστάκης Δημήτριος

Σέλτσας Κωνσταντίνος

Σηφάκης Ιωάννης

Σιμορέλης Χρήστος

Σκούφα Ελισάβετ – Μπέττυ

Σπαρτινός Κωνσταντίνος

Σταματάκη Ελένη

Στογιαννίδης Γρηγόριος

Συρίγος Αντώνιος

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τριανταφύλλου Μαρία

Τσόγκας Γεώργιος

Χουσεΐν Ζεϊμπέκ

Ψυχογιός Γεώργιος